Klinikai táplálás MSc: kihívások és lehetőségek

Dr. Polyák Éva

PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet

MMTT 2026. évi kongresszusa 2026. 10.08-10.

PTE 1367

KLINIKAI TÁPLÁLÁS ERŐSEBB EGÉSZSÉGESEBB TÁRSADALOMÉRT

Milyen kihívások vannak?

A KLINIKAI TÁPLÁLÁS ELŐTT ÁLLÓ FŐ KIHÍVÁSOK

TUDÁS EGYÜTTMŰKÖDÉS BETEGEKÉRT JOBB JÖVŐÉRT

30–50%
kórházi malnutríció vagy rizikó
ESPEN, NutritionDay, 2023

22%
65 év feletti EU-lakos
Eurostat, 2024

NEMZETKÖZI IRÁNYELVEK

- ESPEN, ASPEN, EFAD
- Bizonyítékalapú gyakorlat
- Irányelvek implementációja
- Klinikai döntéshozatal

IDŐSÖDŐ NÉPESSÉG

- Egyre több idős és multimorbid beteg
- Sarcopenia, frailty
- Növekvő táplálásterápiás igény
- Komplexebb ellátási igények

AI ÉS DIGITALIZÁCIÓ

- Elektronikus betegadatok
- Döntéstámogató rendszerek
- Telemedicina
- Mesterséges intelligencia
- Személyre szabott táplálásterápia

KLINIKAI TÁPLÁLÁS

Személyre szabott
Bizonyítékalapú
Teamalapú
Fenntartható

TEAMALAPÚ ELLÁTÁS

- Orvosokkal
- Dietetikusokkal
- Ápolókkal
- Gyógyszerészekkel
- Pszichológussal
- Gyógytornásszal
- Multidiszciplináris teammel

BETEG-KIMENETELEK

- Rövidebb kórházi tartózkodás
- Kevesebb szövődmény
- Jobb életminőség
- Költséghatékonyság
- Fenntartható egészségügyi ellátás

1,2 millió
hiányzó egészségügyi dolgozó az EU-ban
Európai Parlament, 2025

+6–7%/év
a klinikai táplálási piac növekedése
Clinical Nutrition Market Reports, 2024

A betegek száma és komplexitása **gyorsabban növekszik, mint a megfelelően képzett szakemberek száma.**

Good Nutrition.
Better Care.
Healthier Lives.

TÁPLÁLÁS TUDOMÁNY EMBER JÖVŐ

Miért van szükség erre a tudásra?

- **biztonságos, hatékony és személyre szabott** táplálásterápia biztosítása
- Az enterális és parenterális táplálás ismerete elengedhetetlen az **alultápláltság megelőzéséhez** és kezeléséhez, a betegek felépülésének támogatásához
- az **összetett betegségekben szenvedők** egyéni táplálkozási szükségleteinek kielégítéséhez
- Így **bizonyítékokon alapuló tudományos módszerek** az összetett egészségügyi állapotok megelőzésére, kezelésére és menedzselésére

- Ezért nem arról van szó, hogy **az orvos vagy az ápoló nem „jó”**, hanem arról, hogy **más kompetenciák egészítik ki egymást.**

MMTT

Nemzetközi kitekintés – klinikai táplálási mesterképzések

	Tartu	Porto	Hohenheim	Roehampton	UCL
Képzés	MSc Clinical Nutrition	Master in Clinical Nutrition	MSc Clinical & Molecular Nutrition	MSc Clinical Nutrition	MSc Clinical & Public Health Nutrition
Időtartam	2 év	2 év	2 év	1 év	1 év
Nyelv	Angol	Portugál	Angol	Angol	Angol
Klinikai gyakorlat	✓ Szakmai gyakorlat	Klinikai gyakorlat	Alkalmazott klinikai képzés	Gyakorlati/esetek alapuló	Klinikai megfigyelés
Kutatás	✓ Kutatási projekt	✓ Disszertáció	✓ Projekt + MSc záródolgozat	✓ Kutatási feladat	✓ 60-kredit kutatási feladat
Fő fókusz	Malnutríció, klinikai táplálás, mesterséges táplálás	Klinikai és mesterséges táplálás, geriátria	Molekuláris táplálkozás, patofiziológia. metabolizmus	Malnutríció, obesitas, kardiometabolikus betegségek	Klinikai táplálás+ közegészségügy, malnutríció

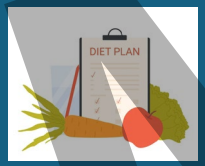
NMTT

PTE 1367

Dietetikusi tanulmányok

Ápolás és betegellátás – dietetikus (BSc)

- Budapest
- Pécs
- Debrecen

Táplálkozástudományi mesterképzés

- Debrecen
- Budapest
- Pécs
- Szeged

Doktori program

- Egészségtudomány
- Táplálkozástudomány
- Élelmiszertudomány
- Neveléstudomány
- …

PhD

Posztgraduális szakdietetikus

Tervezett képzés

- A cél magas szintű klinikai táplálásterápiás kompetenciával rendelkező szakemberek képzése, akik képesek a tápláltsági állapot felmérésére, a táplálásterápia megtervezésére és monitorozására, az evidenciaalapú klinikai döntéshozatalra, valamint a multidiszciplináris betegellátásban és klinikai kutatásban való aktív részvételre.
- Tervezett idő: 1,5 év
- Képzési rend: levelező
- Elméleti: gyakorlati órák aránya 40:60
- Nem általános táplálkozástudományi képzés, hanem **betegközpontú, klinikai döntésekre épülő képzés**

Tervezett képzés

- **Bemeneti követelmények:** dietetikus BSc végzettség és 2 éves klinikai gyakorlat

- A képzés **vertikálisan és horizontálisan is építkezik,** azaz nem egymás mellé helyezett tantárgyakból áll, hanem egymásra épülő klinikai kompetenciákat fejleszt.

Felépítés

- **I. félév** tantárgyai átfogó, egymásra épülő képet adnak a klinikai táplálás elméleti és gyakorlati alapjairól, a tápláltsági állapot felmérésétől és a kórélettani háttértől az intenzív terápiás és etikai kérdésekig.
- A kutatásmódszertan, az evidence-based szemlélet és az esetmegbeszélések beépítése, a tudományos alapú klinikai döntéshozatalt erősítik.

- **II. félév** a tantárgyai gyakorlati, terápiás és betegspecifikus tudásra helyezik a hangsúlyt, jól kiegészítve az előző félév elméleti alapozását.
- Enterális és parenterális táplálás, a táplálásterápia monitorozása, betegségspecifikus táplálásterápia, valamint klinikai gyakorlat.

- **III. félév** tantárgyai betegségspecifikus táplálásterápiára fókuszálnak, melyek a legfontosabb klinikai szakterületek széles körét lefedi.
- Szakmai területi gyakorlat teljesítése.

Mit adhat az MSc?

- Dietetikusok szakmai kompetenciáinak bővítését
- Specializált, egyetemi szintű klinikai táplálásterápiás tudást
- A szakemberhiány enyhítését a kisebb kórházakban
- Evidenciaalapú, integrált táplálásterápiát a mindennapi betegellátásban

Kompetencia → Szakértelem → Önállóság → Magasabb színvonalú betegellátás

A dietetikus elsősorban azt kérdezi: Mit és hogyan táplálkozzon a beteg?”

A klinikai táplálási szakember azt is kérdezi: „Mi történik ennek a betegnek az anyagcseréjével, hogyan változtatja meg a betegsége, és ennek alapján milyen táplálásterápia lenne kórélettanilag indokolt?

MMT

TÁPLÁLÁS
TUDOMÁNY
EGÉSZSÉG
JOBB ÉLETMINŐSÉG

Milyen szakemberre lesz szükség 5–10 év múlva?

A JÖVŐ KLINIKAI TÁPLÁLÁSI SZAKEMBERE

PTE 1367
TUDÁS
EGYÜTTMŰKÖDÉS
HATÁS

KLINIKAI SZAKÉRTELEM

- Klinikailag magabiztos
- Tápláltsági állapot felmérése
- **Speciális gyógyászati célra szánt élelmiszerek javaslata és felírása**
- Aktív részvétel a klinikai döntéshozatalban

TÁPLÁLÁS
MINT TERÁPIA

BIZONYÍTÉKALAPÚ SZEMLÉLET

- Kutatási eredmények értelmezése
- Irányelvek alkalmazása
- Kritikus gondolkodás
- Folyamatos szakmai fejlődés

TUDOMÁNY
A GYAKORLATBAN
A BETEGÉKÉRT

DIGITÁLIS KOMPETENCIÁK

- Digitális eszközök használata
- Elektronikus betegadatok
- Mesterséges intelligencia támogatása
- Telemedicina és távmonitorozás

INTERPROFESSZIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS

- Orvosokkal
- Ápolókkal
- Gyógyszerészekkel
- Pszichológussal
- Gyógytornásszal
- Multidiszciplináris team tagjaival

Együtt a betegért

KLINIKAI TÁPLÁLÁSI SZAKEMBER 2035

Bizonyíték. Együttműködés.
Jobb eredmények.

KOMMUNIKÁCIÓ

- Beteggel való hatékony kommunikáció
- Betegedukáció és motiváció
- Empatikus, érthető tájékoztatás
- Hatékony teamkommunikáció

MINŐSÉGFEJLESZTÉS ÉS VEZETÉS

- Minőségfejlesztési projektekben való részvétel
- Klinikai auditok
- Eredmények mérése és értékelése
- Változásmenedzsment

„A megfelelő táplálás ma jobb holnapot teremt."

A JÖVŐ KLINIKAI TÁPLÁLÁSI SZAKEMBERE NEM CSUPÁN TANÁCSOT AD, HANEM BIZONYÍTÉKOKON ALAPULÓ DÖNTÉSEKKEL TÁMOGATJA A BETEGELLÁTÁST ÉS AKTÍV RÉSZTVEVŐJE A KLINIKAI DÖNTÉSHOZATALNAK.

Személyre szabott táplálás
Multidiszciplináris együttműködés
Jobb betegkimenetelek
Fenntartható egészségügy

EGÉSZSÉGESEBB
EMBEREK
FÉNYESEBB JÖVŐ

A kérdés már nem az, hogy szükség van-e magas szintű klinikai táplálási tudásra, hanem az, hogy **hogyan tudjuk ezt a tudást a betegellátásban valódi kompetenciává és értékké alakítani.**

Köszönöm a figyelmet!